

ZPMS NOVIČKE

Glasiló Zveze prijateljev mladine Slovenije, št. 4

April 2017

Spoštovani bralci in bralke,

mesec april je minil »kot bi mignil«, to pa pomeni, da je bil poln zanimivih dogodkov in aktivnosti, tako na sedežu organizacije kot v naših lokalnih društvih in zvezah prijateljev mladine po Sloveniji. Vabimo vas k branju tokratne številke ZPMS Novičk, v katerih boste našli informacije o aktivnostih mladih (participaciji) v Bruslju, o regijskih prireditvah natečaja Evropa v šoli, o pridobitvi statusa v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanje ter še o marsičem. Videli pa boste tudi, da se nam obeta še bolj aktiven in pester prihajajoči maj.

Vabljeni k nadaljnemu sodelovanju – branju in oddajanju prispevkov s terena – saj tako krepimo našo medsebojno informiranost in sodelovanje.

Rok za oddajo prispevkov društev in zvez za prihodnjo številko novičk je ponedeljek, 29. maj 2017.

Pred vrati so prvomajski prazniki in počitnice – želimo vam, da jih preživite prijetno, sproščeno in ustvarjalno!

Izpostavljamo:

- ◇ V Bruslju o participaciji mladih
- ◇ Zaključne prireditve natečaja Evropa v šoli
- ◇ Pridobili smo status v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja
- ◇ Bliža se akcija Pomežik soncu®

Zveza prijateljev mladine Slovenije

ZGODILO SE JE

V BRUSLJU O PARTICIPACIJI MLADIH

Participacija mladih pomeni njihovo aktivno sodelovanje, vključenost, udeležbo na različnih ravneh in povsod tam, kjer se sprejemajo odločitve, ki zadevajo tudi otroke in mlade.

Mednarodne organizacije v svojih konvencijah in dokumentih priporočajo državam, da posvetijo izobraževanju za aktivno in demokratično državljanstvo ter razvoju participacije otrok in mladih kar največjo pozornost.

Od 4. do 7. aprila 2017 je v Bruslju okviru organizacije Eurochild, katere član je tudi Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS), potekalo srečanje Generalne skupščine Eurochilda. Program je bil večdnevni, sooblikovati pa so ga pomagali tudi mladi, ki so se dogodka udeležili z namenom predstavitve in diskusije o Strategiji o participaciji otrok. Našo organizacijo so na srečanju zastopali: Kaja Petrovič, mlada parlamentarka, učenka OŠ Ljudski vrt Ptuj, Ciril Cerovšek, mladi parlamentarec, dijak Gimnazije Želimlje ter Uroš Brezovšek, podpredsednik ZPMS.

Osnutki Strategije participacije otrok segajo v november 2016, ko je prav tako v Bruslju potekal simpozij o participaciji otrok in kjer so mladi udeleženci iz različnih držav postavili temelje za razvoj dokumenta. V nadaljevanju so strategijo soustvarjali do marca in jo na Generalni skupščini tudi predstavili. V imenu vseh sodelujočih otrok in mladih jo je predstavil naš predstavnik Ciril Cerovšek. Cilj strategije je vključiti otroke in mlade neposredno v uresničevanje otrokovih pravic, jim dati glas in zgraditi skupnost zagovornikov pravic otrok. Poseben poudarek bo na vplivu otrok na evropsko in nacionalno zagovorništvo, na sodelovanju otrok pri strateškem načrtovanju, organizaciji dogodkov in podpori pobudam otrok. Strategija o participaciji otrok mora biti fleksibilna in prilagodljiva na spreminjajoče se okoliščine, tako znotraj Eurochilda kot tudi Evrope. Osnova strategije pa je Konvencija o otrokovih pravicah, še posebej 12. člen, ki govori o svobodi izražanja mnenj otrok v vseh zadevah v povezavi z njimi.

Strategija o participaciji otrok v angleškem jeziku je dostopna na: http://www.eurochild.org/news/news-details/article/child-participation-strategy-endorsed/?no_cache=1

Ciril Cerovšek pri predstavitvi Strategije o participaciji otrok.

Kaja Petrovič pri vodenju enega od omizij svetovne kavarne.

V Sloveniji imamo primer dobre prakse participacije otrok, program Otroški parlamenti®, ki je bil predstavljen v Bruslju in na zaključni konferenci projekta »Participatorne šole za boljšo demokracijo« na Portugalskem.

V letošnjem letu načrtujemo nadgradnjo Otroškega parlamenta s pomočjo platforme OPIN.ME. Preko omenjene platforme bomo zbirali mnenja mladih o zaključkih Nacionalnega otroškega parlamenta, ki bo letos konec maja potekal na temo Otroci in načrtovanje prihodnosti. Na ta način bo omogočen dialog z mladimi, tudi tistimi, ki ne bodo neposredno sodelovali v Nacionalnem otroškem parlamentu. Omogočeno bo posvetovanje z njimi, kar bo pomenilo dodatno obogatitev sklepnih misli in zaključkov Nacionalnega otroškega parlamenta. Ob koncu uporabe orodja OPIN.ME bomo pripravili sintezni dokument in ga v jeseni na javnem dogodku predali odločevalcem in vsem tistim, ki lahko pozitivno vplivajo na uresničevanje zaključkov. To lahko posledično vpliva na zvišanje zaupanja mladih v zakonodajni sistem in zmanjšanje prepada med mladimi in odločevalci.

OTROŠKI PARLAMENTI® KOT PRIMER DOBRE PRAKSE NA KONFERENCI »PARTICIPATIVNE ŠOLE ZA BOLJŠO DEMOKRACIJO«

Med 18. in 23. aprilom je v Faru na jugu Portugalske potekala mednarodna konferenca »Participativne šole za boljšo demokracijo«. Konferenca je pomenila zaključni dogodek dvoletnega projekta Mreža participativnih demokratičnih šol, kjer so sodelovali partnerji iz Portugalske, Slovenije in Poljske.

Konference smo se udeležili na povabilo Kulturno izobraževalnega društva PiNA, ki je bilo partner v projektu. Na konferenci smo predstavili program Otroški parlamenti kot

primer dobre prakse participacije osnovnošolcev. Posebnost je bila krajša metoda predstavitve, imenovana »pecha kucha« (20x20; 20 drsnic, vsaka 20 sekund) in kasneje še klasična power point predstavitve. V prihodnje se nadejamo dodatnih mednarodnih povezav.

OBISK SVETOVALKE IZ BRUSLJA

V aprilu nas je obiskala gospa Marion Bywater, svetovalka iz Bruslja, ki raziskuje in preučuje, kako Evropski parlament in Evropska komisija komunicirata z državami članicami Evropske unije. Ukvarja se predvsem z vprašanjem, ali dosejata prave ciljne skupine, skozi katere informacijske kanale jih dosejata in kako bi lahko komunikacijo med njimi še izboljšali. Zanimal jo je naš program Evropa v šoli, ki smo ji ga na sestanku tudi predstavili. Izpostavili smo 18 – letno tradicijo natečaja Evropa v šoli in zakaj je pomembno razmišljanje o Evropi in družbenih problemih, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in v svetu, spodbujati že pri osnovnošolskih otrocih.

Natečaj Evropa v šoli si prizadeva krepiti medsebojno razumevanje, strpnost in solidarnost med ljudmi ter hkrati prispeva k razvijanju ustvarjalnosti, zmožnosti samostojnega, kritičnega mišljenja in presojanja pri mladih. Poudarili smo pomen spodbujanja premisleka pri otrocih in mladostnikih ter ozaveščanja njihove vloge pri soustvarjanju sveta, v katerem živijo.

PREDSTAVITEV AMERIŠKE FUNDACIJE NATIONAL ENDOWEMENT FOR DEMOCRACY (NED)

Platforma za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč – SLOGA je v sodelovanju z Veleposlaništvom ZDA pripravila pogovor z Ivano Cvetković Bajrović iz ameriške fundacije National Endowment for Democracy (NED). Pogovor je bil namenjen predstavitvi dejavnosti NED ter izmenjavi idej in pobud za prihodnost. NED je financiran s strani ameriškega kongresa in podpira projekte s področja spodbujanja, razvoja in utrjevanja demokracije in pravne države ter spoštovanja človekovih pravic. Podpirajo predvsem

aktivnosti v državah v tranziciji ter v avtoritarnih državah. V letu 2016 je NED podprl 102 projekta v jugovzhodni Evropi v višini 4,2 milijona USD, letno pa v svetu podpre več kot 1200 projektov v 90 državah. Posamezne donacije se gibljejo v povprečju med 30.000 in 50.000 USD. V Jugovzhodni Evropi danes NED podpira projekte v Albaniji, BiH, Kosovu, Makedoniji in Srbiji, kot tudi regionalne projekte iz teh držav in še Hrvaške in Črne Gore. Projekti v regiji so s področja odgovornosti, svobode medijev, spodbujanja medetničnega dialoga in zgodovinskega razumevanja, predvsem med mladimi.

PRIDOBILI SMO STATUS V JAVNEM INTERESU NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Zveza prijateljev mladine Slovenije je dne 6. aprila 2017 prejela odločbo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, s katero ji je bil podeljen status društva, ki deluje v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja. Dejavnost vzgoje in izobraževanja imamo opredeljeno v 14. in 15. členu Statuta, kjer je navedeno, da je društvo ustanovljeno z namenom izobraževanja posameznikov in organizacij, staršev, mentorjev, animatorjev različnih oblik dela z otroki in mladino ter izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja na področju športa, kulture, umetnosti, idr.

PODJETJE COLGATE PALMOLIVE ZA LETOVANJE OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI

V marcu smo s podjetjem Colgate Palmolive sodelovali v akciji zbiranja sredstev za letovanje otrok s posebnimi potrebami. V okviru naše prepoznavne akcije Pomežik soncu®, je bilo v mercatorjevih prodajalnah po Sloveniji, 10 centov od vsakega prodanega proizvoda Ajax, namenjenih za letovanje otrok s posebnimi potrebami. Zbralo se je 3.500 EUR.

OMOGOČIMO POČITNICE OTROKOM S POSEBNIMI POTREBAMI.

Z nakupom Ajax proizvoda prispevate **10 centov za akcijo Pomežik soncu®**. Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije

V RAZKRIŽJU O OTROKOVIH PRAVICAH

V Občini Razkrižje so v nedeljo, 23. 4. 2017, organizirali dogodek v sklopu svetovnega dneva knjige in projekta Noč knjige. Želeli so se posvetiti otrokovim pravicam. Za ta namen so dobili knjigo »Dreams of Freedom«, ki je služila kot iztočnica. V njej so zapisane misli znanih ljudi o otrokovih pravicah. Dogodek je potekal v večnamenskem prostoru Knjižnice in čitalnice Razkrižje. K sodelovanju so povabili več gostov, ki so s svojega zornega kota predstavili otrokove pravice. Dogodka se je s strani ZPMS udeležila Majda Struc, podpredsednica ZPMS, ki je predstavila delovanje ZPMS in njene programe za uresničevanje otrokovih pravic.

VARNI KOTIČEK

Znova vas obveščamo o izsiljevalskih virusih, ki krožijo po internetu.

Na povezavi si lahko preberete kako si lahko povrnete dokumente brez doplačila, če ste bili žrtev spletne prevare (<https://www.varninainternetu.si/2017/pomoc-zrtvam-izsiljevalskih-virusov/>). Partner projekta NoMoreRansom.org je tudi nacionalni odzivni center SI-CERT. Spletno stran globalne iniciative No More Ransom prevedeno v slovenski jezik najdete na: <https://www.nomoreransom.org/si/index.html>

POTREBUJETE POMOČ za odklepanje svojega digitalnega življenja, ne da bi plačali napadalcem?*

DA **NE**

Izsiljevalska programska oprema je zlonamerna programska oprema, ki zaklene računalnik in mobilne naprave ali ufiltrira vse elektronske datoteke. Če se to zgodi, ne boste mogli do podatkov, razen če plačate odkupnino. Vendar plačilo ni nikakršno jamstvo, zato odkupnine nikoli ne plačajte.

DOBRA NOVICA:

Tej nevarnosti se je mogoče izogniti. Če upoštevate priporočila nevarnosti za računalniško varnost, se lahko izognete temu, da gostujete s katerikoli programske opreme.

SLABA NOVICA:

Ko je izsiljevalška programska oprema enkrat v napravi, v mnogih primerih tudi ni mogoče storiti ničesar, razen če smatrate vrednost tujih ali namrečno ustrezno varnostno programske opreme.

DOBRA NOVICA:

Kljub temu je okušenim uporabnikom vsajih mogoče pomagati, da znova pridobijo dostop do elektronskih datotek ali zaklenjenih sistemov, ne da bi jim bilo treba plačati. Ustvarila smo repozitorij. Ključni in programov, s katerimi je mogoče odkleniti podatke, zaklene in izključiti vrstami izsiljevalske programske opreme.

NATEČAJ EVROPA V ŠOLI

ZAKLJUČNA REGIJSKA PRIREDITEV ZA BELO KRAJINO

Zaključna prireditev natečaja Evropa v šoli 2016/2017 za Belo krajino je potekala 6. aprila na osnovni šoli Mirana Jarca v Črnomlju, kjer so nam otroci pripravili zanimive, zabavne in prijetne glasbene, plesne in humorne točke. Sodelujočim otrokom in dijakom iz regijskega območja Bele Krajine pa je regijska koordinatorica Vladimira Škof podelila priznanja.

Na natečaju z naslovom »Svet, v katerem želim živeti« so sodelovale vse belokranjske osnovne šole in Gimnazija Črnomelj. Na regijski nivo je prispelo kar 251 izbranih literarnih, likovnih, fotografskih in video del. Regijske ocenjevalne komisije pa so med temi izbrale 61 del, ki so se uvrstile na državni nivo.

V okviru natečaja so učenci in dijaki razmišljali o tem, kakšen je svet, v katerem želijo živeti. Raznolika in domiselna likovna dela učencev, ki so sodelovali na natečaju, smo si lahko ogledali tudi na tamkajšnji razstavi.

ZAKLJUČNA REGIJSKA PRIREDITEV ZA POSAVSKO REGIJO

V četrtek, 20. 4. 2017, je v Domu 14. divizije na Senovem potekala zaključna regijska prireditev natečaja Evropa v šoli, na kateri so učenci osnovne šole Boštanj, pod mentorstvom Zdenke Kozinc in Silvestre Kotar, predstavili igriv, zabaven in duhovit igrani program. Program je povezoval podpredsednik ZPMS in koordinator za Posavje, Uroš Brezovšek. Predsednik ZPM Krško Vinko Hostar, generalna sekretarka Zveze prijateljev mladine Slovenije, Breda Krašna, in podžupanja občine Krško, Ana Somrak, pa so sodelujočim ustvarjalcem iz območja Posavja podelili regijska priznanja za sodelovanje.

NAGRADNI IZLET ZA ŠESTOŠOLCE

Ljubljana, 6., 7. in 11. april 2017

V sodelovanju s podjetjem Hofer smo aprila organizirali nagradni izlet za tri slovenske šole, ki so se v letošnjem šolskem letu še posebej posvetile spodbujanju branja za bralno značko pri šestošolcih. Šestošolce, ki so opravili bralno značko, in njihove prizadevne mentorje smo povabili v Ljubljano na kulturno obarvan izlet. Obiskali smo prenovljeno Narodno galerijo, se okrepčali s kosilom in se popeljali z ladjico po Ljubljani. Na ladjici je naše goste pričakal gost presenečenja - Andrej Rozman Roza.

Dragi šestošolci in mentorji OŠ Frana Erjavca iz Nove Gorice, OŠ Mirana Jarca iz Črnomlja in OŠ III Murska Sobota, radi smo se družili z vami. 😊

OŠ F. Erjavca Nova Gorica z gostom Andrejem Rozmanom Rozo;
foto: arhiv Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS

OŠ M. Jarca Črnomelj v Narodni galeriji;
foto: arhiv Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS

OŠ III Murska Sobota z darilnimi vrečkami podjetja Hofer,
foto: arhiv OŠ III Murska Sobota

Pripravili: Ani Korošec in Petra Potočnik

Program Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS sofinancirata Javna agencija za knjigo RS in
Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Podporniki Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS so: Hofer, Telekom Slovenije, Elektro Ljubljana in SVIZ Slovenije.

Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS je član Zveze prijateljev mladine Slovenije.

NAPOVEDUJEMO

DOBRODELNI KONCERT V KLUBU CANKARJEVEGA DOMA

V petek, 5. 5. 2017 ob 20. uri, vas vabimo v Klub Cankarjevega doma na dobrodelni koncert pevke Urške Majdič. Koncert z dobrodelno noto nosi naslov Duša. Izkupiček od prodanih vstopnic bo namenjen podpori Sapramiškinega sklada pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Sapramiškin sklad je namenjen pomoči otrokom s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin. S pridobljenimi sredstvi bomo pri ZPMS pomagali otrokom in družinam pri nujenju psihosocialne pomoči, plačilu fizioterapij, plačilu oz. doplačilu zdravstvenih in drugih pripomočkov ter izobraževanju staršev.

Vstopnice so na voljo v Cankarjevem domu ali prek povezave: <https://vstopnice.cd-cc.si/.../urska-ma.../vstopnice-209951.html>

ZAKLJUČNA PRIREDITEV NATEČAJA EVROPA V ŠOLI 2016/2017

Natečaj Evropa v šoli se je zaključil. Mladi ustvarjalci so svoj premislek o svetu, v katerem živimo in o tem, kakšen svet bi si sami želeli, izrazili skozi likovna, literarna, fotografska in video dela. Prejeli smo mnogo kreativnih in domiselnih del, med njimi pa smo tudi že izbrali zmagovalce. Zmagovalna dela, ki jih je izbrala nacionalna ocenjevalna komisija za natečaj Evropa v šoli, bomo nagradili na zaključni prireditvi. Zaključni dogodek natečaja Evropa v šoli se bo pričel 11. maja 2017, ob 11. uri, v Festivalni dvorani Pionirskega doma v Ljubljani.

MEDNARODNI DAN DRUŽIN IN TEDEN DRUŽIN

15. maja obeležujemo Mednarodni dan družin, ki ga je leta 1994 razglasila Generalna skupščina Združenih narodov. V Tednu družin od 15. do 22. maja pa v sodelovanju s kulturno umetniškimi organizacijami pripravljamo akcijo »Za družine brezplačno«.

Letošnje geslo mednarodnega dneva družin je: Družine, izobraževanje in njihovo blagostanje. Veseli bomo, če boste tudi v društvih in zvezah v tem času pripravili dogodke za družine.

DELOVNO SREČANJE ZPMS

V soboto, 20. maja 2017, Zveza prijateljev mladine Slovenije v sodelovanju z ZPM Maribor organizira srečanje v Domu Miloša Zidanška na Pohorju za ZPMS-jevce/ke. Druženje ob delu (urejanje okolice za dostop do čutne poti in barvanje lesnih elementov za igrala in ograje) bomo izkoristili za širjenje idej in kovanje novih načrtov.

Predviden potek dneva:

09.30 - 12.30	delovna akcija
12.30 - 13.30	topla malica
13.30 - 16.00	delovna akcija
16.00 -	druženje in kovanje novih načrtov

Vljudno vabljeni!

UVODNI DOGODEK PROJEKTA

»ČLOVEK NE JEZI SE – ZDRUŽI SE!«

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

S strani Urada Vlade RS za komuniciranje smo prejeli odobritev kratkotrajnega projekta Človek ne jezi se – združi se! Projekt je bil zbran na razpisu za sofinanciranje informativno - komunikacijskih in izobraževalnih projektov nevladnih in humanitarnih organizacij v letu 2017 in bo trajal od aprila do oktobra 2017.

Človek ne jezi se – združi se

Cilj projekta je informirati, ozaveščati in promovirati strpno in vključujočo družbo. Družbo, ki je ni strah ljudi iz različnih etničnih skupin, beguncev in migrantov. Projekt se bo preko igre približal na eni strani slovenskim mladim, na drugi strani pa mladim iz različnih etničnih skupin, beguncem in migrantom.

V okviru svetovnega dneva spodbujanja kulturne raznolikosti za dialog in razvoj (21. 5.) bomo organizirali uradno otvoritev projekta, ki bo v petek, 19. 5. 2017, v Ljubljani. Javnosti in zainteresirani publiki bomo predstavili načrtovane aktivnosti.

DRŽAVNO SREČANJE MLADIH ZGODOVINARJEV

Komisija za delo zgodovinskih krožkov bo v sredo, 24. maja 2017 na POŠ Vrhpolje pri Moravčah, organizirala že 48. državno srečanje mladih zgodovinarjev. Letos se je na razpis raziskovalne teme z naslovom »Prazniki in praznovanja v šolstvu nekoč in danes – primerjava« prijavilo 33 osnovnih šol. Po predstavitvi raziskovalnih nalog na šoli se bomo odpravili do gradu Tuštanj in si ogledali muzejsko zbirko in podelili zaslužena priznanja.

27. NACIONALNI OTROŠKI PARLAMENT

Letošnji nacionalni otroški parlament bo v ponedeljek, 29. maja 2017, v Državnem zboru RS. Osrednja tema je »Otroci in načrtovanje prihodnosti«.

PRIČENJAMO Z AKCIJO POMEŽIK SONCU®

V začetku maja pričenjamo s humanitarno akcijo Pomežik soncu®, katere namen je zbrati finančna sredstva za brezplačno letovanje otrok. Oglaševanje akcije bo potekalo na avtobusih ljubljanskega mestnega prometa, v tiskanih in radijskih medijih, na naslove fizičnih in pravnih oseb bomo poslali položnice s prošnjo za donacijo, opazili pa boste lahko tudi plakate/obvestila o možnosti donacije preko SMS sporočil s ključno besedo ZPMS5 na 1919 (donacija 5 eur).

Zveza Prijateljev Mladine Slovenije®

POMEŽIK SONCU®

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

Vaš **SMS** otrokom prinese **SONCE MORJE SMEH.**

Pošljite ključno besedo **ZPMS5 na 1919** in prispevali boste 5 EUR za počitnice otrok iz socialno ogroženih družin.

Več o humanitarni akciji na **www.zpms.si**

info@zpms.si
01/ 2396 720

Dolgoletni partner akcije

lek
Ena skupna Sencar

DONACIJA RAČUNALNIŠKIH ZASLONOV

V podjetju Servier Pharma d.o.o. so pred kratim zamenjali ekrane za računalnike. 14 ekranov so podarili nam. So funkcionalni, premera 38 cm (1 kom, IBM) in 43,5 cm (13 kom, DELL).

V kolikor ste zainteresirani za donacijo, nam sporočite na info@zpms.si

UTRINKI S TERENA

DPM LAVRICA

Boljši sejem otroških oblačil, igrač in otroške opreme na Lavrici

Tudi z udeležbo in nakupovanjem na takih sejmih pokažemo skrb za varstvo okolja

Ko otroci prerastejo oblačila, igrače, se pojavlja vprašanje, kam s premajhnimi stvarmi? Komu podariti? Prodati? Ali vreči v smeti? Boljši sejem je rešitev za to. Ponudba je bila zelo raznolika in kvalitetna. Skoraj nova oblačila, obutev priznanih znamk, oprema skrbno očiščena in zapakirana. Ogromno oblačil za manjše otroke in tudi za večje otroke. Igrače, karte, knjige... Vse to nas je prepričalo, da je to prava stvar, ki je primerna današnjemu času in kraju.

V četrtek, 20. 4. 2017, sta DPM Lavrica in Varstvo otrok Barbara Štrekelj s. p. organizirala drugi boljši sejem, ki se je odvijal v avli Podružnične osnovne šole Lavrica. Nekaj stvari je zamenjalo svojega lastnika. Otroci so se preizkusili v pogajanju in prodaji. Občani so podarili igrače in knjige za vrtec in šolsko knjižnico. Hvaležni smo za prijetno druženje z vsemi sodelujočimi in obiskovalci ter vodstvu OŠ Škofljica in PŠ Lavrica, ki so nam dali na razpolago prostor in mize. Organizatorji si želimo še večjega obiska. Mogoče pa nas bo na jesenskem boljšem sejmu še več?

Pripravila: Barbara Štrekelj

MDPM AJDOVŠČINA

Pomladno dogajanje na MDPM Ajdovščina

Lutkovna predstava

Pomladno dogajanje smo začeli 25. 3. 2017 s premiero lutkovne predstave Salon Expon v vipavskem kulturnem domu. Predstava je rezultat srečevanj in vaj lutkarjev v okviru študijskega krožka Ko lutke oživijo, pri katerem s strokovnim mentorstvom sodeluje tudi znani lutkar in lutkovni režiser Jože Zajec. Lutke so v Vipavi zopet oživele po 25.-ih letih. Toliko let je namreč minilo od zadnje predstave članov lutkovne skupine pod vodstvom Ade Bačar na vipavski osnovni šoli. Lutkarji so medtem

Največ zanimanja so požele Ju-Gi-Oh karte (foto: Pavla Peterle Udovič).

odrastli, a ljubezen do lutk je ostala. Da pa ne bi vse ostalo samo pri premieri, so lutkarji pripravljene tudi gostovati. Če bi želeli gostiti lutkovno predstavo tudi v vašem kraju, nas lahko kontaktirate prek e-pošte info@mdpm-ajdovscina.si ali tel. 041 490 360.

Regijski otroški parlament in Evropa v šoli

29. 3. 2017 smo v Ajdovščini prvič gostili regijski otroški parlament, ki so se ga udeležili osnovnošolci višjih razredov iz območij društev prijateljev mladine Ajdovščina, Nova Gorica, Idrija in Tolmin. Mladi parlamentarci so razpravljali na temo »Otroci in načrtovanje prihodnosti«. Njihovi zaključki pa so bili: znanja nam nihče ne more vzeti; svoje talente je težko odkriti, a ko jih odkriješ, jih moraš tudi razvijati; uporaba tehnologije ni nujno dobra za človeka, saj si npr. z ročnim zapisovanjem veliko več in bolje zapomnimo; ljudje bi morali stati za svojimi besedami, predvsem tisti na vodilnih položajih; prizadevati si moramo za trajnostni razvoj okolja, da bodo lahko tudi naši zanamci imeli vsaj takšno naravo, kot smo jo mi prejeli od svojih prednikov.

*Regijski otroški parlament v Ajdovščini.
Foto: Sandra Hain*

Glas otrok je slišan na otroških parlamentih, prav tako pa tudi na natečaju Evropa v šoli, ki vsakoletno poteka pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije. Otrokom in mladim daje priložnost, da bolj opazno in konstruktivno sodelujejo pri načrtovanju svoje prihodnosti in se izražajo o aktualnih temah. Na natečaju lahko sodelujejo učenci vseh treh triad osnovne šole, pa tudi srednješolci s svojimi literarnimi, likovnimi, fotografskimi ter video deli. Naslov letošnjega natečaja je »Svet, v katerem želim živeti.« Na Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina, ki je regijski koordinator za goriško regijo in zamejstvo, je letos prišlo 140 del. Dela je pregledala regijska komisija v sestavi: Irena Šinkovec, Beti Bučinel, Silva Copič, Tea Curk Sorta in Maša Čibej. Na regijskem nivoju je bilo nagrajenih 12 likovnih, 9 literarnih in 1 fotografsko delo, ki so bila poslana na nacionalni nivo natečaja. Pripravljamo tudi razstavo izbora sodelujočih del, ki bo na ogled od 21. 4. do 5. 5. 2017 v Mercator centru v Ajdovščini. Vsa sodelujoča dela bodo na ogled tudi na naši spletni strani.

Načrti za poletne počitnice

Naše dejavnosti se že spogledujejo s poletnimi počitnicami. Tudi letos organiziramo letovanje otrok in mladostnikov v Nerezine (28. 6. – 8. 7. 2017) in v Piran (14. 7. – 22. 7. 2017). Letovanje je namenjeno tudi otrokom iz socialno šibkejšega okolja in takšnim z zdravstvenimi težavami. Za te nudimo tudi možnost sofinanciranja. Poleg sredstev, ki jih otrokom namenijo občine in ZZZS, bomo v mesecu maju pričeli še z zbiranjem donacij. Naše položnice akcije »Morje za vse otroke« bodo v poštnih nabiralnikih in pri bančnih okencih. Dosedanjim in bodočim donatorjem se lepo zahvaljujemo, prav tako tudi podjetju KRO d. o. o., ki nam pomaga s tiskanjem humanitarnih položnic.

Prijavnice za letovanje dobite v naši pisarni:

MDPM Ajdovščina, Cesta IV. prekomorske 61/a, 5270 Ajdovščina (Pale), za ostale informacije pa smo na voljo po telefonu: 05/368 91 40 ali 041 490 360 vsak dan, od ponedeljka do petka, od 9. do 15. ure ter na elektronskem naslovu: info@mdpm-ajdovscina.si.

Pripravili: Urška in Maša

MDPM ZA GORIŠKO

Kljub muhastemu vremenu je bil april na našem društvu zelo pester.

V okviru Tedna zdravja smo v sodelovanju s Fakulteto za uporabne družbene študije v Novi Gorici in predavateljico dr. Tjašo Stepišnik Perdih, socialno pedagoginjo in terapevtko, izvedli predavanje Izzivi družinskega življenja ob kronično bolnem otroku. Predavanje je potekalo v sklopu iniciative za podporno skupino družinam kronično oz. dolgotrajno bolnih otrok.

Od 10. do 11. aprila je skupina dijakov Srednje lesarske šole iz Nove Gorice v domu Triglavska roža v Trenti opravljala del svojih obveznosti v okviru praktičnega pouka. Skupaj z našimi mentorji – prostovoljci, so v gozdičku nad domom postavili t.i. čutno pot in t.i. slepo pot ob vrvi. Čutno pot so izdelali iz lesenih okvirjev, v katere so nato nasuli različne naravne materiale. Pot je namenjena bosonogi hoji z zavezanimi očmi. Slepa pot ob vrvi je ravno tako namenjena hoji z zavezanimi očmi, s pomočjo spremljevalca. Obe poti sta namenjeni urjenju dotika, sluha in orientacije v naravnem okolju.

Čutna pot.

V domu Triglavska roža v Trenti smo na izbirni vsebini »Ovca trentarka« gostili že tudi prvo letošnjo skupino predšolskih otrok iz Vrtca Tolmin. V sodelovanju z bovškim društvom »Od ovce do izdelka« smo jim predstavili tradicionalen način obdelave volne in izdelovanje izdelkov s postopkom mokrega filcanja. Spretnost svojih prstkov so preizkusili tudi najmlajši in nastale so barvite kroglice in srčki. Obiskali smo tudi Trentarski muzej, Alpski botanični vrt Julijana in se podali po poteh vil Krivopetnic. Veliko časa smo preživeli na svežem zraku, spoznavali naravne lepote Trente in reke Soče, manjkalo pa ni niti risanje in ustvarjanje na temo Legende o Zlatorogu.

Foto: Meta Murovec

Na sedežu društva v Novi Gorici so, kot običajno, vsak ponedeljek potekale ustvarjalne delavnice Ponedeljčice. Ustvarjali smo predvsem na temo velikonočnih praznikov in muhastega aprilskega vremena.

Proti koncu aprila nas je presenetila še izjemno dobra novica. Iz MOVITa, Zavoda za razvoj mobilnosti mladih, so nas obvestili, da se nam bo v juniju za obdobje osmih mesecev na društvu pridružil prostovoljec Arthur iz Francije! Pri nas bo deloval v okviru Evropske prostovoljske službe. Njegov prihod nestržno pričakujemo.

Pripravila: Nina Rojc

OSNOVNA ŠOLA ANKARAN

Osnovnošolski »poslanci« na predavanju o vodi

V sredo, 29. 3. 2017 smo se ob 10.30 zbrali v Škocjanskem zatoku, oazi na pragu Kopra in prisluhnili predavanju posebnih gostov. Dogodek se je odvijal v letu 100- letnice lionizma, zato je Lions klub Izola v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Koper ter osnovnimi šolami v okviru šolskega, območnega in nacionalnega otroškega parlamenta na temo »Otroci in načrtovanje prihodnosti«, soorganiziral predavanje.

Najprej smo prisluhnili strokovnemu vodji Naravnega rezervata Škocjanski zatok, Borutu Mozetiču. Povedal nam je, kako je izgledal Škocjanski zatok pred 50. leti in da mu je zaradi naše malomarnosti in divjih odlagališč grozil propad. S slikami nam je prikazal, da se z voljo lahko vse spremeni in ob pogledu na Škocjanski zatok danes, mnogi sploh ne vemo, kako zanemarjen je bil pred nekaj leti.

Po uvodnem opisu tega prelepega Naravnega rezervata, nam je predsednik Lions kluba Izola, Marko Starman, povedal, da je Lions klub prostovoljna humanitarna organizacija, ter da letos praznujemo njeno 100. obletnico. Kje pa se je sploh vse začelo? Lions klub se je začel v Chicagu leta 1917 in v tem času se je klubu pridružilo že okoli 200 držav iz celega sveta ter ima 1,4 milijone članov. Ker pa je bila naša pogovorna tema voda in njena poraba, nam je Marko Starman povedal, da pomagajo tudi ljudem v socialnih stiskah in pri izboljšanju življenjskih pogojev tako za nas kot za naše zanamce ter ohranjanju naravne dediščine.

Nato je sledil govor predsednika Društva prijateljev mladine Koper, Roberta Trunkla. Povedal nam je, da je njihov temeljni cilj dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic. V šali nam je povedal, da upa da se ponovno združimo ob 200. obletnici.

Potem je sledil govor svetovno znane klimatologinje ter profesorice na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, ga. prof. dr. Lučke Kajfež Bogataj. Soočila nas je s pretresljivimi podatki o prihodnosti nas in našega planeta, če bomo še vedno tako ravnali z njim, za koliko se je v nekem času zmanjšala oz. v redkih primerih povečala količina pitne vode v določeni državi, koliko vode je na tem svetu v resnici in kakšna je njena velikost v primerjavi z vsemi kamninami in ostalim, kar sestavlja našo Zemljo. Najbolj pa nas je presenetila njena izjava o tem, da bi morali mogoče pogledati malo nazaj v bližnjo preteklost in uporabljati nekatere stvari kot so jih takrat, seveda ne premoga in ostalih fosilnih goriv, ampak manj embalaže (lahko bi poskusili tudi z užitno embalažo), manj rdečega mesa, saj je kmetijstvo eden največjih porabnikov pitne vode na svetu. Njen poudarek pa je bil tudi na vetrni elektrarni. Povedala je da, Slovenija nima take lege, ki bi zadostovala pogojem, ki jih potrebujejo vetrne elektrarne (to je 5,4 m/s), razen na vrhovih naših visokogorij, vendar so tam temperature pozimi premrzle in bi prišlo do poškodbe vetrnic zaradi mraza. Opozorila nas je tudi, da se bomo mogli trenutnim situacijam prilagoditi in jih poskušati sprejeti takšne kot so, šele potem, bomo lahko poskušali kaj drugega in tako spremenili situacijo, v kateri smo zdaj.

Predavalni del se je zaključil z govorom ameriškega ambasadorja v Sloveniji, Brenta R. Hartleya. Povedal nam je, da je počaščen, da je lahko med nami in da je spoznal izjemno prof. dr. Lučko Kajfež Bogataj. Najbolj smo si zapomnili njegove navdihujoče besede, da lahko s trdim delom in vztrajnostjo dosežemo nemogoče stvari, neverjetne dosežke in marsikaj drugega. Vsakdo od nas si je pri tem predstavljal Škocjanski zatok, saj so marljivi ljudje s trdim delom in voljo spremenili smetišče v raj na Zemlji in s tem dokazali, da lahko iz nekaj čisto nepomembnega, umazanega, zapuščenega itd., ustvarimo nekaj presenetljivo lepega, pozitivnega in naravi pomembno zdravega in ekološkega.

LUČKA KAJFEŽ BOGATAJ

Nekaj zanimivosti, ki sva jih izvedeli iz njenega predavanja:

- za izdelavo 1 hamburgerja porabimo kar 2400 litrov vode,
- za izdelavo znane Coca-Cole porabimo 30 litrov vode od tega pa kar 20 litrov za izdelavo sladkorja
- za izdelavo 1 lista papirja porabimo 10 litrov vode
- za kosom kruha z rezino sira se skriva 90 litrov očem skrite vode, za dva decilitra jabolčnega soka pa 190 litrov.

Izvedli sva tudi anketo, v kateri so sodelovali tako učitelji, kot učenci naše šole. Povprašali sva jih, ali vedo koliko vode porabi povprečen človek na dan, z vsem kar poje in kar je bilo potrebno za pridelavo nekega produkta. Odgovori so bili zelo optimistični, saj je prava številka med 4000 in 5000 litrov na dan.

Rezultati najine ankete:

- največ anketirancev je odgovorilo, da porabimo na dan okoli 200 litrov vode (9 oseb od 15)
- nekaj, pa jih je povedalo, da porabimo okoli 500 litrov vode (4 osebe od 15)
- le peščica se je približala strahotni številki in je povedala, da porabimo med 1000 in 2000 litrov

Pripravili: Živa Romih in Nikolina Novarlič, učenki 8. razreda OŠ in vrtec Ankaran

DPM VELIKA DOLINA - JESENICE

Pomladanska delavnica na Veliki Dolini

V torek, 21. 3. 2017, na prvi spomladanski dan, smo imeli v avli Osnovne šole Velika Dolina pomladansko delavnico, na kateri je 28 pridnih otrok, veliko članic in staršev ustvarjalo za mamice in prihajajoče praznike. Izdelovali smo jajčka presenečenja, voščilnice, zajčke in še kaj... Bilo nam je lepo, kar prehitro je minil čas in že smo presenečenja odnesli domov, vzorčke pa pustili tudi na šoli.

Osnovni šoli Velika Dolina smo se zahvalili za prostor, ge. Štampek za vodo in posladek ter članicam in staršem za pomoč pri izvedbi delavnice ter si zaželeli na snidenje do prihodnjič.

DPM Velika Dolina – Jesenice – eno najstarejših društev prijateljev mladine v Sloveniji – občni zbor

Društvo prijateljev mladine Velika Dolina – Jesenice s sedežem na naslovu Velika Dolina 30, Jesenice na Dolenjskem, je pričelo pod tem nazivom delovati z dnem 28. 11. 1997, pred tem pa je od 12. 12. 1961 dalje delovalo pod nazivom Društvo prijateljev mladine Velika Dolina. 12. 12. 2021 bomo tako po najnovjših odkritjih praznovali okroglo obletnico, 60 let, po prej znanih podatkih pa bi letos praznovali 40 let, vendar se je izkazalo, da društvo deluje že dalj časa, kar nas uvršča med najstarejša društva prijateljev mladine v Sloveniji. Občni zbor društva je na redni seji dne 28. 11. 1997 sprejel sklep o preimenovanju društva ter statut društva uskladal s takratnim Zakonom o društvih. Od leta 1997 do leta 2004 je društvo vodila predsednica ga. Zvonka Jarkovič, nato od leta 2005 do leta 2009 ga. Darja Šumlaj, od leta 2010 do 2013 pa ga. Jožica Lazanski. Na občnem zboru 6. 3. 2014 je bilo izvoljeno novo vodstvo, od takrat naprej vodi in zastopa društvo predsednica Marjeta Arh Kvartuh. Društvo šteje trenutno 27 članic, v njem so zastopani predstavniki skoraj vseh vasi v KS Velika Dolina in KS Jesenice na Dolenjskem. Društvo je prostovoljno, samostojno, neprofitno združenje fizičnih oseb, ki delujejo v dobro otrok, mladostnikov, staršev in družin.

Na letošnjem občnem zboru, ki je bil dne 10. 3. 2017 na Izletniški kmetiji Črpič – Svetnik, je predsednica najprej pozdravila prisotne, nato smo podali poročila. Ugotovili smo, da je bilo tudi leto, ki se je izteklo, zelo dejavno, skoraj v celoti smo izpolnili plan in načrt sodelovanja z ostalimi društvi in javnimi zavodi (OŠ Velika Dolina, Vrtec Mavrica, SB Brežice, Knjižnica Brežice, LD Mokrice, Jamarski klub Brežice, PGD Jesenice na Dolenjskem in PGD Velika Dolina).

Članice smo bile v letu 2016 še bolj dejavne kot v letu 2015, skoraj v celoti smo izvedle plan, ki smo ga sprejele na občnem zboru 4. 3. 2016, razen delavnice s PGD Velika Dolina, in ga še razširile, tako da je bilo izvedeno naslednje:

- pomladanska delavnica – sodelovanje z vrtcem OŠ Velika Dolina (skupna delavnica ob materinskem dnevu),
- zbiranje oblek, hrane in igrač za pomoči potrebnim,
- izvedba delavnice s PGD Obrežje »Lepo je biti gasilec«,
- prijava na razpis za denarna sredstva za nakup šolskih potrebščin za socialno ogrožene otroke (bili smo uspešni, pridobili smo 70,00 EUR in kupili za ta znesek šolske potrebščine),
- prijava na razpis Občine Brežice, za sofinanciranje Aktivnih počitnic (na razpisu smo bili uspešni v znesku 100,00 EUR),
- pridobitev šolskih potrebščin s prijavo na razpis ZPMS Poštar Pavli za 9 lokalnih otrok iz socialno ogroženih družin,
- sodelovanje z OŠ Velika Dolina (presenečenje za otroke ob Tednu otroka®, peka peciva ob obletnici Osnovne šole Velika Dolina in vrtca; finančna pomoč učencem pri izvedbi šole v naravi (3., 4., 5., 6., 7. in 8. razred); doniranje igrač in knjig v mesecu decembru; plačilo motivacijskega gradiva za bralno značko za učence OŠ Velika Dolina; sodelovanje z OŠ Velika Dolina, ZPMS in ROTARY KLUBOM v projektu zbiranja starih mobilnih aparatov (»Halo, si za to?«),
- organizacija tri-dnevnih aktivnih počitnic,
- jesenska delavnica (izdelovanje voščilnic),
- sodelovanje pri zbiranju in razdelitvi igrač s podjetjem PrejPotem,
- sodelovanje na Adventni delavnici z Društvom 1824 iz Brežic,
- pravljica z ustvarjalnico z Anjo Zevnik,
- veseli december – igrica (pripravili so jo učenci OŠ Velika Dolina, pod mentorstvom učiteljice, ge. Zvonke Jarkovič), prihod dedka Mraza in obdarovanje otrok,
- javnost delovanja društva - urejanje Facebook strani in
- zbiranje prostovoljnih prispevkov in donacij.

Občnega zbora se je udeležila večina članic, tako da smo bile sklepčne in tudi veliko gostov, ki smo se jim zahvalile za podporo in udeležbo. Potrdile smo poročilo o delu, finančno poročilo, poročilo nadzornega odbora, plan dela za leto 2017 in finančni načrt. Občni zbor je vodila dolgoletna članica ga. Darja Šumlaj. Druženje smo popestrile s harmoniko in poezijo, prijetno pokramljale in se na koncu še malo okrepčale.

Pripravila: Marjeta Arh Kvartuh

DPM METLIKA

V Beli Krajini smo zaključili natečaj Evropa v šoli

Društvo prijateljev mladine Metlika je letos že osemnajstič koordinator natečaja Evropa v šoli za belokranjsko regijo, ki je potekal na temo »Svet, v katerem želim živeti«. Sodelovale so vse belokranjske osnovne šole in naša edina srednja šola Gimnazija Črnomelj. Odziv je bil največji doslej. Na regijski nivo smo prejeli 251 del z literarnega, likovnega, fotografskega in video področja, ki jih je ustvarilo 236 avtorjev ob pomoči 77 mentorjev.

Komisiji DPM Metlika za izbor del, sta izbrali z različnih področij 61 del 64-ih avtorjev, ki so se uvrstila na državni nivo. Mladi avtorji se že veselijo izleta v Ljubljano, na državno zaključno prireditev. Regijska zaključna prireditev z razstavo likovnih in fotografskih del je bila v športni dvorani OŠ Mirana J. Črnomelj, ki je bila letos tudi gostitelj prireditve. V bogatem kulturnem programu so sodelovali učenci vseh sodelujočih šol.

Na zelo dobro obiskani prireditvi so nagovorili in pomagali podeliti priznanja ter promocijsko gradivo za sodelovanje na regijskem in državnem nivoju: predsednica ZPMS Darja Groznik, članica NO z Ministrstva za zunanje zadeve Nataša Adlešič Barba, predsednica NO EVŠ in podpredsednica ZPMS Majda Struc, županja Občine Črnomelj Mojca Čemas Stjepanovič in ravnatelj šole, gostiteljice Boris Mužar.

Ob zaključku Bralne značke v občini Metlika

Društvo prijateljev mladine Metlika v sodelovanju z Otroškim vrtcem, Ljudsko knjižnico in osnovnimi šolami iz naše občine, sistematično spodbuja več in boljše branje naše mladine od predšolskega obdobja naprej. Tudi letos smo, poleg različnih akcij, skupaj pripravili zaključek tekmovanja za bralno značko. V Občini Metlika je letos bralo za bralno značko skoraj tri četrtine osnovnošolcev; imamo 27 zlatih bralcev, kar je 57,5 % vseh devetošolcev, in vsi otroci, ki so zadnje leto pred šolo obiskovali otroški vrtec, so osvojili predšolsko bralno značko. Tem se je pridružila še mlada bralka, ki ne obiskuje vrtca.

Vsi, ki so osvojili bralno značko, so prejeli priznanja, zlati bralci pa še spominska priznanja, knjižne nagrade Društva bralna značka Slovenije – ZPMS in izlet v Gardaland, ki jim ga podarja naše društvo. Poleg tega smo zanje povabili v goste pesnika, pisatelja, igralca, dramatika in prevajalca Andreja Rozmana Rozo, ki so mu z zanimanjem prisluhnili. Za otroke, ki so osvojili predšolsko bralno značko in bralce iz 1. in 2. razredov pa slovensko pevko, avtorico, izvajalko predstav in koncertov, Melito Osojnik, ki je zanje pripravila imenitno predstavo Marko skače. Hvaležni smo vsem, ki nam pri tem pomagata.

Pripravila: Vladka Škof

MZPM VELENJE

April – mesec v znamenju okoljevarstva

Naj prostovoljec in prostovoljna organizacija leta 2016 v Mestni občini Velenje, 7. april, 2017

MZPM Velenje je sodelovala v natečaju za naj prostovoljca leta 2016 v MO Velenje.

S ponosom sporočamo, da imamo v svojih vrstah naj prostovoljko v kategoriji nad 30 let. Ta častni naziv je prejela naša dolgoletna predsednica DPM Paka, Ljubomira Blažič. Iskrene čestitke!

Intenzivno usposabljanje za mentorje prostovoljcev v Kopru, ki ga je organizirala Slovenska filantropija (II. del); 20. in 21. april, 2017

Drugi del intenzivnega usposabljanja za mentorje prostovoljcev je potekal 20. in 21. aprila, v prostorih Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja Koper. Na tokratnem izobraževanju smo obravnavali konflikt (uporabnik, prostovoljec, mentor in prostovoljska organizacija). Delavnice so bile intenzivne in konstruktivne. Predstavniki organizacij, ki so se udeležili usposabljanja, so se med seboj dodobra spoznali, navezali stike.

Zaključek okoljevarstvenega projekta "Varujmo in ohranimo Šaleško dolino", 24. april, 2017

V okviru dneva Zemlje smo 24. aprila, s posebno prireditvijo in razstavo plakatov, izvedli zaključek okoljevarstvenega projekta »Varujmo in ohranimo Šaleško dolino« (šolsko leto 2016/2017), ki ga že od samega začetka (23 let) organiziramo v sodelovanju z Ericom Velenje.

Osmošolci Šaleške doline so predstavili svoje plakate, ki so jih izdelali v okviru naloge »Premogovniško energetska

dediščina 2020«. Avtorji plakatov so pripravili odlične predstavitve in opisali fantastične ideje. Čestitamo vsem sodelujočim (prejeli smo 20 plakatov), še posebej pa zmagovalcem: OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj, OŠ Gustava Šiliha in OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki. Nagrajence pa čaka izlet v neznano.

»Treš Cirkusarna, 1. odprta vaja«; 24. april, 2017 (travnik za Vilo Rožle)

1. odprta vaja Treš Cirkusarne je končana. Tako otroci kot odrasli so bili navdušeni. V dopoldanskem času so bili glavni vrtčevski otroci, preko 200 jih je bilo. V »Treš Cirkusarni« so spoznavali, kako lahko odpadke spremenimo v nekaj koristnega ter se preizkušali v raznih cirkuških spretnostih. Ob 17. uri pa smo dočakali pravi cirkuški »šov«. Gledalci vseh generacij smo bili priča odlični predstavi, ki so nam jo zaigrali Saru, Saro, Alja in Guillermo. Treš Cirkusarna je sestavljena iz več elementov, ki so izključno reciklirani – predelan kontejner, žepi s cirkuškimi rekviziti in likovnimi pripomočki, obešalniki s kostumi, počivalne blazine, inštrumenti iz zavrženih predmetov in še marsikaj... Velenjskim otrokom in njihovim staršem ter vsem generacijam smo predstavili zanimiv pristop do reciklaže odpadkov, jim pokazali cirkuške veščine in jih povabili, da se tudi sami preizkusijo. Tekom dneva je potekala odprta vaja z delavnicami.

Projekt je nastal v sodelovanju z Društvom Velenjski raziskovalni studio Venera in je sofinanciran s strani MO Velenje.

Napovedujemo:

- 6. 5.2017, Pomladni sejem, priprava in izvedba sklopa ustvarjalnih delavnic, Titov trg Velenje.
- 9.5.2017, »Združeni v raznolikosti«, Torkova peta - ustvarjalnica za otroke in starše v Vili Rožle in v Medgeneracijskem centru v Šoštanju.
- 16.5.2017, »Pika poka pikapolonica«, Torkova peta - ustvarjalnica za otroke in starše v Vili Rožle.
- 23.5.2017, »Sonce se smeje ...«, Torkova peta - ustvarjalnica za otroke in starše v Vili Rožle.
- 30.5.2017, »Žabe svatbo so imele«, Torkova peta - ustvarjalnica za otroke in starše v Vili Rožle.
- 31.5.2017, »Zlata bralka/zlati bralec 2016/2017«, prireditev in podelitev spominskih priznanj bralne značke za devetošolce osnovnih šol Šaleške doline.
EVROPA V ŠOLI - Regijska prireditev.

Pripravili: Tinca, Simona, Dušan in Renata

Izvedena zaključna prireditev okoljevarstvenega programa Zeleni nahrbtnik 2017

»Ko posije sonce in dan je nasmejan, nahrbtnik si nadene veseli Ciciban..!«, je pesem, ki smo je v petek, 21. aprila v dopoldanskem času, skupaj s približno 800 predšolskimi otroci, sodelujočimi v projektu »Zeleni nahrbtnik 2017« prepevali v ljubljanskem parku Mostec. Tudi tokrat so našo tradicionalno prireditev, ki se izvaja že 27 let, obogatile kreativne delavnice v izvedbi naših prostovoljcev, maskota Zmajček in revija Zmajček ter Boris Kononenko, s katerim smo zaplesali, poskočili in zapeli. Žejni tudi tokrat nismo bili, saj je Pivovarna UNION donirala vodo za vsakega otroka. Se vidimo prihodnje leto znova!

Zavestno starševstvo – predavanja za starše in ostale skrbnike otrok

Naša brezplačna predavanja za starše in ostale skrbnike otrok se nadaljujejo. Aprila smo izvedli 5 predavanj, maja pa se nam lahko pridružite na našem zadnjem spomladanskem predavanju z naslovom Komunikacija v vzgoji (15. maja ob 16.30 uri v vrtcu Jelka, Glavarjeva 18a).

Celoletne termine naših predavanj in več o vsebini posameznega predavanja najdete na naši spletni strani [www.mzpm-ljubljana.si/za starše](http://www.mzpm-ljubljana.si/za_starše)

»Zavedam se – delujem« - izobraževanje za pedagoške kolektive

Letos nadaljujemo z izobraževalnim programom »Zavedam se – delujem«, v sklopu katerega bomo izvedli 8 izobraževalnih osemurnih delavnic za pedagoške kolektive v javnih zavodih. Letošnja vsebina je obogatena z delavnicami komunikacije, reševanja konfliktov in spopadanja s stresnimi situacijami.

Aprila smo izvedli zadnji dve spomladanski izobraževalni delavnici, septembra pa nadaljujemo z novim setom izobraževanj.

MEPI na Mestni ZPM Ljubljana

Mladi Mepijevci se že pridno pripravljajo na svojo letošnjo prvo samostojno odpravo. Tokrat smo gostili Nejca Završnika, ki nas je naučil nepogrešljive prve pomoči – kako ravnati v situacijah, za katere upamo, da se ne bodo zgodile, je pa vseeno potrebno biti na njih pripravljen!

Evropa v šoli – Svet, v katerem želim živeti!

V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije tudi letos na območju Osrednjeslovenske regije izvajamo in koordiniramo program Evropa v šoli, katerega tema je letos »Svet, v katerem želim živeti!«. Marca se je zaključil natečaj na regijski ravni, komisije so izbrale naše nagrajence na regijski ravni. Tako so se dela naših izbrancev uvrstila na tekmovanje na nacionalni ravni. Držimo pesti! Več o programu in načinu sodelovanja, si lahko preberete na [naši spletni strani](#) ali na spletni strani [ZPMS](#).

Skozi moje oči – foto delavnice

Na Mestni ZPM Ljubljana so srede namenjene mladim fotografom. Tokrat smo obiskali Kralje ulice, se naučili portretne fotografije, pred nami pa je še obisk Foto studia Tivoli, kjer se bomo prelevili v prave, profesionalne fotografe. Zaključek projekta pa bo razstava njihovih fotografij v MKL - Knjižnica Bežigrad, od ponedeljka, 29. 5. do petka 9. 6. 2017. Vabljeni k ogledu!

Televizija skozi oči mladih – TV delavnice

Tudi televizijske delavnice za mladostnike so v polnem zagonu. Na aprilskih delavnicah smo se poglobili v delo novinarstva in realnem prikazu novic, pred nami pa je še obisk nacionalne televizijske hiše. Projekt bo trajal do konca leta 2017.

Napovedujemo:

Pred nami so poletne počitnice, za katere na Mestni zvezi prijateljev mladine Ljubljana pripravljamo pester izbor aktivnosti: od 4-urnih delavnic do 9-urnega počitniškega varstva, ki je sofinancirano s strani Mestne občine Ljubljana (za otroke iz MOL brezplačno).

Več o naših aktivnostih si preberite na spletni strani www.mzpm-ljubljana.si pod zavihkom Počitniške dejavnosti. Prijave začujemo sprejemati v ponedeljek, 8. maja.

Prijave na aktivnosti bodo možne le preko izpolnjene in poslane prijavnice, ki bo v ponedeljek, 8. maja, objavljena na istem linku kot počitniške aktivnosti.

Nekaj aktivnosti, ki jih bomo izvajali:

4-URNE AKTIVNOSTI ZA OTROKE (od 6. do 12. leta starosti):

- Leto Jožeta Plečnika – potepanja po Ljubljani
- Kriterij življenja – Bienalske ustvarjalnice
- Likovne ustvarjalnice
- Igrive tačke
- Radijska pustolovščina

4-URNE AKTIVNOSTI ZA MLADOSTNIKE (od 12. do 16. leta starosti):

- Skozi moje oči - foto tečaj
- Jaz igralec - gledališke delavnice
- radijska pustolovščina – radijske delavnice

9-URNO POČITNIŠKO VARSTVO

Vsem skupaj želimo lepe in prijetne prvomajske počitniške dni!

Več informacij:

Spletna stran: www.mzpm-ljubljana.si

E-naslov: info@mzpm-ljubljana.si

Telefon: 01/ 434 03 24

ZPM LJUBLJANA MOSTE - POLJE

Člana zasedbe 2Cellos podarila lok za pomoč otrokom Botrstva

Čelista Luka Šuljič in Stjepan Hauser iz dua 2Cellos sta ob koncertu v Stožicah projektu Botrstvo v Sloveniji podarila dva loka, ki sta bila predmet dobrodelne dražbe na Valu 202. Najvišji znesek je ponudil anonimni donator, ki je za loka daroval 12.000 evrov. Nekaj dni kasneje se je za donacijo odločila tudi anonimna dražiteljica, ki sicer ni ponudila najvišjega zneska na dražbi, si je pa kljub temu želela pomagati otrokom v stiski pri uresničevanju

Foto: Sašo Radej

glasbenih talentov. Sredstva bodo v celoti namenjena za pomoč glasbeno nadarjenim otrokom, z njimi pa jim bomo omogočili obiskovanje glasbene šole.

Počitnice v spomladanski Istri

Med prvomajskimi počitnicami ZPM Ljubljana Moste-Polje organizira potepanje po Istri ter spoznavanje čudovitih istrskih mest Grožnjan, Motovun, Rovinj, Pula in Umag, skočili pa bomo tudi v največje jadransko pristaniško mesto – Trst.

Naravoslovne počitnice v Kranjski Gori

V času praznikov bodo v počitniškem domu Vila Šumica potekale naravoslovno obarvane počitnice, s poudarkom na razvoju matematičnih sposobnosti. Otrokom se bodo na počitnicah pridružili študentje Fakultete za naravoslovje in matematiko, ki jim bodo pomagali reševati matematične zagate in pokazali nekaj trikov, s katerimi bo matematika postala preprosta igra.

Noč knjige z Andrejem Rozmanom – Roza

V Večgeneracijskem centru Skupna točka smo praznovali tudi Noč knjige in se s tem pridružili vseslovenski akciji spodbujanja branja. Pridružil se nam je znan slovenski pisatelj, pesnik, dramatik, igravec in prevajalec Andrej Rozman – Roza, ki je otrokom skozi zgodbe približal čarobne moči knjige. Večer se je nadaljeval s kritično predstavo B(r)utalci, ki je poleg otrok nasmejala predvsem njihove starše.

Pripravila: Maruša Kaučič

Maj v Večgeneracijskem centru Skupna točka

V VGC Skupna točka v Mostah bo pester tudi mesec maj. Poleg rednih aktivnosti, bodo potekale vaje za koncentracijo in spomin ModroUM, telovadba in razgibavanje za starejše, svoje igralske sposobnosti bodo razvijali otroci v gledališki skupini Fajn Teater, potekal pa bo tudi tečaj angleškega jezika. V sredo, 10. maja, bo ob 17.30 odprto predavanje za starše o čustvenem razvoju otrok, teden dni kasneje pa bo potekala terensko-izobraževalna delavnica po Ljubljani. V torek, 19. maja, bo ob 11.00 Miha Skvarč iz Inštituta za mikrobiologijo in imunologijo prikazal, kako pripraviti zdravo in okusno kosilo. Pripravljamo pa tudi kolesarske izlete, test varne vožnje s kolesom, najstniške in otroške delavnice, slaščičarske delavnice in učno pomoč.

Zaključna regijska prireditve Evropa v šoli 2016/2017 - Svet, v katerem želim živeti

20. aprila 2017 je pod naslovom »Svet, v katerem želim živeti« v organizaciji Zveze prijateljev mladine Krško, v Kulturni dvorani Doma XIV. divizije na Senovem potekala Zaključna regijska prireditve natečaja Evropa v šoli 2016-2017 v Posavju. Predsednik ZPM Krško Vinko Hostar, podžupanja občine Krško Ana Somrak in generalna sekretarka ZPM Slovenije Breda Krašna so sodelujočim ustvarjalkam in ustvarjalcem, teh je bilo kar 386 iz 27 šol z območja Posavja, podelili regijska priznanja za sodelovanje.

Natečaj Evropa v šoli poteka po evropskih državah že od leta 1953, v Sloveniji pa se je v organizaciji Nacionalnega odbora natečaja Evropa v šoli, ki deluje pri ZPMS, zvrstil že 17. leto. Kot je dejal predsednik ZPM Vinko Hostar zbranim mladim ustvarjalcem literarnih, likovnih, fotografskih del in video posnetkov, je nacionalni odbor z naslovno temo tudi letos sledil željam otrok in mladih, da želijo načrtovati in soustvarjati svojo prihodnost, prihodnost lokalnega okolja oz. prihodnost sveta: *»Pri tem ste verjetno prišli do zaključka, da ne živimo samo v enem svetu, temveč da je lahko teh več, vsekakor pa obstaja vsaj dva - na eni strani je svet strahu, vojn, sovraštva, močnega onesnaževanja okolja itd., na drugi strani pa je svet prijaznosti, prijateljstva med ljudmi, pomoči sočloveku, sožitja različnih kultur, svet čiste in neokrnjene narave ... Skratka, natečaj vas je spodbujal k razmišljanju o temah, ki so skupne nam vsem, ki živimo v Evropi.«*

Generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna je pohvalila tako ZPM Krško kot sodelujoče učence in 147 njihovih mentorjev, pri čemer je poudarila, da je v projektu Evropa v šoli posavska regija ena izmed najmočnejših slovenskih regij.

Zbrane je nagovorila tudi podžupanja občine Ana Somrak, rekoč, da je tako občina kot osebno ponosna na krško ZPM, v kateri ljudje v dobro otrok ustvarjajo s srcem že več kot 60 let.

Vsi navedeni so v nadaljevanju podelili mentorjem in predstavnikom učencev posameznih šol regijska priznanja, medtem, ko bo sam izbor del, ki so se uvrstila na nacionalni izbor, objavljen pred prazniki. Uroš Brezovšek, podpredsednik

ZPMS in koordinator za Posavje, ki je povezoval spremljajoči kulturni program, s katerim so vse prisotne navdušili učenke in učenci Osnovne šole Boštanj pod mentorstvom Zdenke Kozinc in Silvestre Kotar, pa je ob zaključku prireditve še poudaril, da bo v nadaljevanju razglasitev na državnem nivoju izbranih najboljših del potekala na osrednji državni prireditvi, in sicer 11. maja v Pionirskem domu v Ljubljani.

Zmajček Jurček iz Rake v Veliko Dolino

V petek, 14. aprila 2017, so ZPM Krško, vrtec Raka in vrtec Velika Dolina pripravili menjavo Zelenega nahrbtnika z Zmajčkom Jurčkom.

V vrtcu Raka je Zmajček Jurček bival od 16. marca do 14. aprila. Otroci so skupaj z Zmajčkom Jurčkom opravljali različne naloge o tem, kako se prebuja narava. Bili so zelo pridni, saj so za otroke iz Velike Doline pripravili tudi svoj namaz iz čemaža in sirup iz trobentic, katera so lahko tudi vsi poskusili. Izdelka sta bila odlična. Ob uspešno zaključenih nalogah so se otroci skupaj z vzgojiteljicami in Zmajčkom Jurčkom odpeljali v vrtec Velika Dolina, kjer so jih že nestrpno pričakovali otroci z vzgojiteljicami. Otroci iz Rake so pripravili plesne točke ter zapeli himno otrokom iz Velike Doline. Prav tako so se pripravili tudi gostitelji ter skupaj z otroki iz Rake zaplesali. Po končanem programu so najmlajši iz Velike Doline prejeli Zmajčka Jurčka, ki jim je prinesel nove naloge na temo prebujanje narave ter čiščenja okolice.

V vrtcu Velika Dolina bodo z Zmajčkom Jurčkom opravljali naloge vse do 26. marca, ko se bo Zmajček Jurček odpravil v vrtec Veliki Podlog. Za konec srečanja smo se vsi skupaj posladkali s pecivom in sadjem.

Pripravila: Uroš Brezovšek in Aleš Urek

ZPM MARIBOR

Zaključna prireditve Mladi za napredek Maribora

Program Mladi za napredek Maribora, ki ga podpira Mestna občina Maribor, izvaja pa Zveza prijateljev mladine Maribor, je eden najuspešnejših in najštevilčnejših gibanj mladih raziskovalcev v Sloveniji. V letošnjem šolskem letu je sodelovalo kar 334 mladih raziskovalcev iz mariborskih osnovnih in srednjih šol ter dijaških domov, ki so oddali skupno 212 raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov, nad njihovim delom pa je bdelo 188 mentorjev.

Raziskovali so na 34-ih raziskovalnih področjih. Osnovnošolce je najbolj zanimalo področje psihologije in pedagogike ter matematike in zdravstva, srednješolce pa elektrotehnike in elektronike ter interdisciplinarno področje.

Kot ocenjujejo ocenjevalne komisije, so raziskovalne naloge in inovacijski predlogi tudi letos na visoki kakovostni ravni, pri ZPM Maribor pa si želimo predvsem, da bo ustvarjalnost in inovativnost mladih našla potrditev in uresničitev tudi v gospodarstvu in družbi nasploh. Na zaključni prireditvi, ki smo jo v začetku aprila pripravili v Narodnem domu, smo razglasili rezultate, podelili priznanja in nagrade. Za program so poskrbeli dijaki in dijakinje Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška.

Prireditev »Dan Zemlje«

Generalna skupščina Združenih narodov je leto 2017 izbrala za Mednarodno leto trajnostnega turizma za razvoj. Ljudi želijo spodbuditi k boljšemu razumevanju in zavedanju bogate dediščine različnih civilizacij s ciljem večjega spoštovanja do različnih kultur, kar lahko krepi željo po miru v svetu.

Ob tem je nujno ohraniti tudi naravno dediščino in razmišljati, kako z našo dejavnostjo v prostem času vplivamo na okolje. Prosto popoldne, počitnice in dopust lahko preživimo v gozdu, na jasi, ob morju, na obrežju potoka, jezera ali reke ... povsod lahko raziskujemo, opazujemo, se česa naučimo, igramo ali samo počivamo. Narava nam brezplačno nudi prostor za preživljanje prostega časa, za učilnico na prostem ali igralnico. Prav je, da izkoristimo to danost tako, da jo ohranimo, da se lahko na isti kraj vedno znova vračamo in da bomo lahko tja peljali tudi naše otroke, vnuke ... Z našimi programi za varstvo okolja in ohranjanje narave želimo osveščati, informirati, svetovati in posredovati znanja vsem generacijam. Želimo povedati in pokazati, da lahko vsak posameznik s svojim odgovornim ravnanjem veliko naredi za zdravo okolje in s tem za lastno zdravje ter zdravje prihodnjih rodov.

Prireditev Dan Zemlje smo pripravili 21. 4. 2017, skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MO Maribor, ki je na ta dan organizirala preventivno akcijo Bistro glavo varuje čelada. Na Trgu Leona Štuklja smo imeli več delavnic (učilnica na prostem, vrtnarska delavnica, različne ustvarjalne delavnice, itd.), mladi kolesarji pa so odšli na vožnjo po mestnih prometnicah in imeli tekmovanje v spretnostni vožnji.

Življenje brez odpadkov – predavanja in delavnice

Ozaveščanje otrok in mladih o pomenu varovanja okolja in ohranjanja narave je eno od poslanstev ZPM Maribor. Vsako leto organiziramo prireditev od Dnevu Zemlje in dejavnosti v Eko tednu, v ostale naše programe pa redno vključujemo okoljevarstvene vsebine ter sodelujemo z okoljevarstvenimi organizacijami. Zavedanje, da brez zdravega okolja ni kakovostnega življenja in občutek, da lahko naredimo še več, nas je napeljalo, da v okviru Večgeneracijskega centra Štajerska razširimo in nadgradimo naša prizadevanja na tem področju. Naš namen ni izvajati velikih eko projektov, temveč vplivati na vsakodnevne navade otrok in odraslih in jih prepričati, da tudi njihovi majhni koraki prinašajo velike spremembe.

Če smo se v zadnjih desetletjih naučili ločevati odpadke, se bomo zagotovo naučili tudi, kako jih zmanjšati. Pri tem nam bo v pomoč društvo Ekologi brez meja, ki se ukvarja s promocijo koncepta družbe brez odpadkov oz. so nacionalna Zero Waste organizacija za Slovenijo. Poleg vodenja mreže občin na poti do družbe brez odpadkov, se posvečajo tudi zmanjševanju količin odpadkov v domovih posameznikov. Spodbujajo nas, da obudimo preproste alternative, ki jih tako ali tako že poznamo, le pozabili smo nanje in se razvadili. Opraviti nakup z vrečko iz blaga, za sadje in zelenjavo pa uporabiti pralno vrečko, res ne more biti težko.

Predavanja in delavnice življenje brez odpadkov bo vodila Katja Sreš, predstavnica Društva Ekologi brez meja, ki pravi, da si za malo zmagajo šteje vsak izdelek, ki ga v svoj dom prinese brez embalaže.

Kratek opis predavanja/delavnice:

Vsak od nas na dan pridelava približno kilogram in pol odpadkov. Na predavanju bomo skozi zgodbo vsakdana spoznali, kje vse nastajajo odpadki, kakšen problem predstavljajo in se naučili, kako zmanjšati njihovo količino. Pričeti moramo zavračati, česar ne potrebujemo, zmanjšati porabo tistega, kar potrebujemo, stvari ponovno uporabiti ter jih šele nato reciklirati ali kompostirati.

Ostali termini predavanj/delavnic in naslovne teme:

- 6. 6. 2017 – Počitnice brez odpadkov
- 8. 6. 2017 – Prava cena oblačil
- 3. 10. 2017 – Ne meč' mo hrane stran!
- 5. 10. 2017 – Ponovna uporaba – dajmo rečem novo priložnost!

Tehnike izdelovanja mil

V okviru Večgeneracijskega centra Štajerska pri ZPM Maribor želimo razširiti in poglobiti tudi dejavnosti vezane na varstvo okolja in ohranjanje narave, spodbujanju zdravega načina življenja in nepotrošniške miselnosti. Med drugim želimo odraslim in otrokom pokazati in jih naučiti, da lahko marsikaj izdelajo sami, iz naravnih in odpadnih materialov, s čimer prihranijo denar, varujejo okolje in bolj zdravo živijo.

K sodelovanju smo tako povabili mlado podjetje Lizzy – naravna kozmetika, kjer razvijajo linijo naravnih kozmetičnih izdelkov, ki temeljijo na zdravilnih učinkih narave. Naravni izdelki sicer niso tako učinkoviti na kratek rok kot kemično obdelani, njihova poglobljena prednost se izkaže pri daljši uporabi. Naravni izdelki namreč ne blažijo samo simptomov, ampak tudi vzroke za nastanek nepravilnosti na koži.

Tokrat je bila delavnica namenjena odraslim, med poletnimi počitnicami pa načrtujemo več delavnic tudi za otroke.

Prvomajske počitnice

Samo en počitniški dan, a program prvomajskih počitnic je bil kljub temu poln raznolikih in ustvarjalnih dejavnosti.

V Domu ustvarjalnosti mladih Maribor smo imeli:

- **Likovne delavnice: Dan za dlan**

Slikanje z odtisi rok je zabavno in ustvarjalno, slike, ki nastanejo izpod pisanih dlani pa presenetljive in igrive.

- **Ustvarjalno druženje: Udarniki so tu!**

Prostovoljci – Udarniki Mladinskega centra Velenje potujejo iz kraja v kraj in povsod, kjer se ustavijo, s seboj prinesejo ustvarjalno veselje, velike ideje, gibljive zaplete, zgodbe in glasbo, igre in zabavo.

Pripravila: Tadeja Dobaj

POMEMBNI DNEVI V MESECU MAJU

1. – 2. maj	Praznik dela
9. maj	Svetovni dan Evrope
13. maj	Svetovni dan pravične trgovine
15. maj	Mednarodni dan družin Svetovni dan podnebnih sprememb
17. maj	Mednarodni dan telefonov za pomoč otrokom v stiski
18. maj	Mednarodni dan muzejev
21. maj	Mednarodni dan spodbujanja kulturne raznolikosti za dialog in razvoj
25. maj	Mednarodni dan pogrešanih otrok
28. maj	Svetovni dan sonca

Stik z nami

Zveza prijateljev
mladine Slovenije
(ZPMS)
Dimičeva 9
1000 Ljubljana

Tel: 01 23 96 720
Fax: 01 23 96 722
E-pošta: info@zpms.si
Spletna stran:
www.zpms.si

Najdete nas tudi na:

ISSN 2385-9482

ZPMS Novičke št. 4/2017 pripravile:

Strokovne sodelavke ZPMS: Špela Bavdaž, Iris Furlan, Sabina Kotar Roglič, Darja Lovšin, Neja Marković, Zdenka Švaljek, Petra Zega in generalna sekretarka Breda Krašna.